

نگاهی به نخستین حضور کتابفروشان در نمایشگاه کتاب تهران در گپ و گفت «ایران» با نادر قدیانی

اقدامی برای کاهش زیاندهی کتابفروشی‌ها

کتاب

مریم شهبازی

روزنامه نگار

کتابفروشی‌ها در سی و چهارمین دوره نمایشگاه کتاب تهران حضور دارند؛ این خبری است که چندی قبل به نقل از متولیان معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شد. نادر قدیانی که دهه‌ها از حضورش در عرصه نشر می‌گذرد، معتقد به اثرگذاری این اقدام برای حمایت از کتابفروشی‌هاست، البته او سامانه خرید از کتابفروشی‌ها که دهه‌ها زان چندانی از راه‌اندازی‌اش نمی‌گذرد را هم از دیگر اقدامات خوب برای حفظ حیات این بخش از فرهنگ‌مان می‌داند.

ضرورت در نظر گرفتن سازگاری‌های برای حمایت از کتابفروشان

یکی از نقدهایی که از سال‌ها قبل متوجه برپایی نمایشگاه کتاب تهران شده، نقش منفی آن در کاهش فروش کتابفروشی‌هاست؛ اتفاقی که به اذعان کارشناسان فرهنگی و حتی ناشر کتابفروشان به دلایلی سبب تمرکز مخاطبان برای خرید آثار مورد علاقه‌شان از دریچه این رویداد علمی- فرهنگی شده است. اختصاص تخفیف‌های قابل توجه برای کتاب‌های عرضه شده در خلال برپایی نمایشگاه‌های کتاب و از طرفی در نظر گرفتن تسهیلات

دولتی و سازمانی حمایتی برای اقشاری همچون دانشجویان و کارمندان سبب شده علاقه‌مندان ترجیح خود را بر این بگذارند که تا زمان برگزاری نمایشگاه کتاب تهران صبر کرده و بخشی از خریدهای خود را از این طریق انجام بدهند. این همان اتفاقی است که کتابفروشان معتقد به تأثیر منفی‌اش در مراجعه مردم به کتابفروشی‌ها هستند؛ گلیه‌هایی که در نهایت متولیان معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد را بر آن داشت تا در دوره پیش رو، کتابفروشان را هم به جمع میزبانان مردم در خرید کتاب از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اضافه کنند. حالا چند روزی است که از کتابفروشان علاقه‌مند مردم پیوستن به بخش مجازی سی و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران شده است.

نادر قدیانی از ناشران قدیمی کشورمان که از جمله رؤسای پیشین اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران هم بوده، تصمیم تازه متولیان فرهنگی برای اضافه شدن کتابفروشی‌ها به نمایشگاه کتاب تهران را اتفاق خوبی می‌داند. قدیانی در همین رابطه به «ایران» می‌گوید: «تا جایی که من و دیگر همکارانم در جریان هستیم، در برپایی بخش مجازی نمایشگاه کتاب تهران امسال کتابفروشان هم حضور دارند، سیاستگذاری تازه‌ای که بخشی از آسیمی که طی این سال‌ها

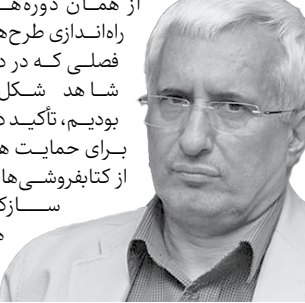
از طریق فروشگاهی بودن نمایشگاه کتاب این ناشر و کتابفروش ادامه می‌دهد؛ برای حمایت از کتابفروشی‌ها نیازمند سازگاری‌های مختلفی هستیم. راه‌اندازی «سامانه خرید از کتابفروشی» اقدام مهمی است که از سال گذشته شاهد شکل‌گیری و آغاز فعالیت آن بودیم، امسال هم گویا قرار شده کتابفروشی‌ها از این طریق در بخش مجازی نمایشگاه کتاب تهران شرکت داشته باشند. تصمیم‌گیری و اتفاتی تازه‌ای که بی‌شک همچون اغلب کارها در شروع ممکن است با نقاط ضعفی روبه‌رو باشد اما تجربه‌ای که امسال در این زمینه کسب می‌شود، نتایج اثرگذاری خواهد داشت.»

نشر، ناگزیر به همسویی با تحولات دنیای مدرن

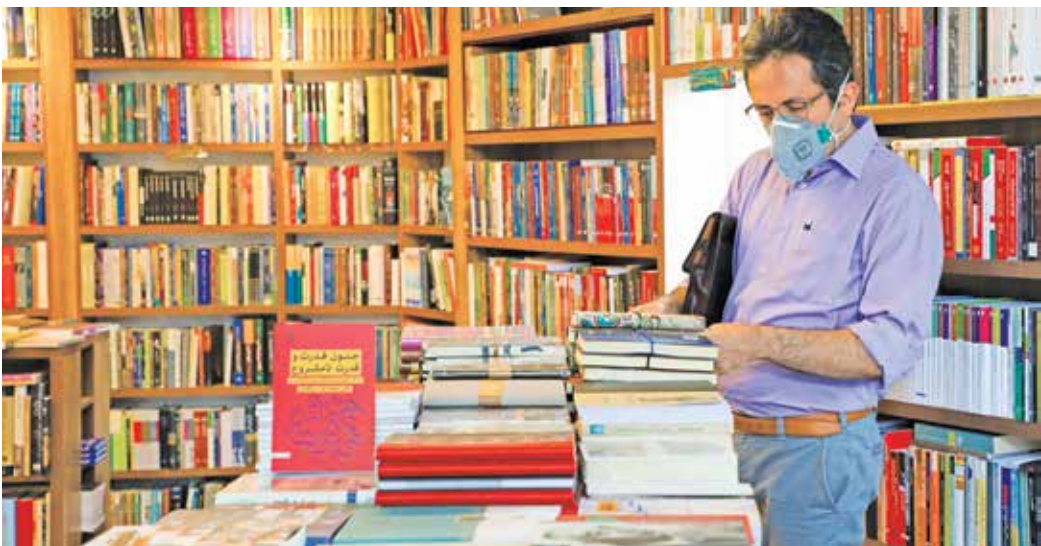
مدیر نشر قدیانی باز هم به نقش مثبت فعالیت سامانه خرید از کتابفروشی اشاره می‌کند و می‌گوید: «من و برخی دیگر از همکاران عرصه نشر و کتابفروشی، از همان دوره‌های نخست راه‌اندازی طرح‌های تخفیف فوری که در دولت قبل ضل شد شکل‌گیری آن بودیم، تاکنون داشتیم که برای حمایت هرچه بیشتر از کتابفروشی‌ها نیازمند سازگاری‌های تازه‌ای هستیم. سامانه

تا همین چند سال قبل فروش مجازی کتاب نقش کم‌رنگی در برقراری ارتباط میان مخاطبان و آثار منتشر شده ایفا می‌کرد، با این حال بنا بر برخی ضرورت‌ها امروز بیش از هر زمان دیگری شاهد علاقه‌مندی اهالی نشر برای بهره‌مندی از امکانات تکنولوژی نوین هستیم

مدیر نشر قدیانی باز هم به نقش مثبت فعالیت سامانه خرید از کتابفروشی اشاره می‌کند و می‌گوید: «من و برخی دیگر از همکاران عرصه نشر و کتابفروشی، از همان دوره‌های نخست راه‌اندازی طرح‌های تخفیف فوری که در دولت قبل ضل شد شکل‌گیری آن بودیم، تاکنون داشتیم که برای حمایت هرچه بیشتر از کتابفروشی‌ها نیازمند سازگاری‌های تازه‌ای هستیم. سامانه

نادر قدیانی

خرید از کتابفروشی‌ها که سال قبل راه‌اندازی شد، گامی مهم در همین راستا به شمار می‌آید. این فعال عرصه نشر معتقد است که در کنار فعالیت کتابفروشی‌ها به شکل سنتی، آنها باید فروش مجازی را هم به شکل جدی دنبال کنند. او ادامه می‌دهد: «من خودم برای سال‌ها به شکل سنتی فعالیت کردم اما مسأله این است که برای موفقیت در جهان امروز همه ما ناگزیر به قبول تغییرات روز هستیم.»

به گفته قدیانی تا همین چند سال قبل فروش مجازی کتاب نقش کم‌رنگی در برقراری ارتباط میان مخاطبان و تازه‌های نشر ایفا می‌کرد، با این حال بنا بر برخی ضرورت‌ها، از جمله محدودیت‌هایی که شیوع جهانی کرونا سبب شد، امروز بیش از هر زمان دیگری شاهد علاقه‌مندی اهالی نشر برای بهره‌مندی از امکانات دنیای نوین تکنولوژی هستیم. این مدیر پیشین اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران ادامه می‌دهد: «برقراری یک سیستم فروش سراسری که عموم مخاطبانی از کل ایران هستند.»

نگاهی به فیلم‌های معرفی شده در جشنواره کن ۲۰۲۳

رقابتی غیرقابل پیش‌بینی

سینما

روزنامه نگار

هفتاد و ششمین دوره فستیوال بین‌المللی فیلم «کن» که همچنان معتبرترین جشنواره سینمای جهان به حساب می‌آید، از روز سه‌شنبه ۲۶ اردیبهشت‌ماه تا یکشنبه ۷ خردادماه امسال در شهر کن واقع در جنوب فرانسه که معمولاً شهری گرم و آفتابی است برگزار می‌شود و بار دیگر خبرساز نخست هنر سینما در مدت زمان مذکور خواهد بود.

کن بعد از گذراندن چهار سال کروناده که بر تاریخ برگزاری این فستیوال اثر منفی گذاشت و تأخیرهای یک‌تا دو ماهه را در زمان برپایی آن اعمال داشت، امسال به زمان سنتی و همیشگی خود که دهه سوم اردیبهشت و دهه اول خرداد رجعت کرده است. در قسمت مسابقه کن که مثل معمول مهم‌ترین بخش این فستیوال است و جایزه اصلی جشنواره که همانا نخل طلا است، به بهترین فیلم این بخش تعلق می‌گیرد، امسال ۱۹ فیلم که برگزیده از کشورهایی واقع در قاره‌ها و مناطق مختلف است، شرکت داده شده‌اند. ریاست هیأت ژوری این قسمت نیز با رومن اوستلوند، کارگردان سوئدی است که سابقه شرکت در کن و ونیز و تصاحب جوایزی در آن را دارد. کن مثل معمول بخش‌های دیگری شامل نوعی نگاه، پره می‌یر، هفته بین‌المللی منتقدان، نمایش‌های ویژه، «دو هفته کارگردانان» و «خارج از مسابقه» را هم دارد و از قضا فیلم افتتاحیه‌کن امسال هم که در شب نخست جشنواره (۲۶ اردیبهشت) به نمایش درمی‌آید، از جمع فیلم‌های «خارج از مسابقه» استخراج شده است و به بخش مسابقه تعلق ندارد. فیلم «ژان دوباری» ساخته معروف آمریکایی نقش‌های نخست آن، فیلم را ایفا کرده‌اند که مضمون تاریخی دارد و در عین حال با مفاهیم روانتیک و نحوه قصه‌گویی تمام با تخیل خود کوشیده است از عوامل لازم برای جذب مردم بیشترین بهره را برگیرد و فقط ترسیم صرف بخشی از تاریخ نباشد.

ایران جایی در بخش مسابقه ندارد
برای برخی بخش‌های دیگر جشنواره که مانند قسمت مسابقه رقابتی هستند، هیأت‌های داوری مجزایی را تعیین کرده‌اند و یکی از آنها بخش «هفته بین‌المللی منتقدان» است که ریاست هیأت ژوری آن به ادوین دیوان، فیلمساز زن فرانسوی سپرده شده و دیگری نوعی

ارسالی‌اش به کن امسال «برگ‌های ریخته شده» نام دارد.

● نانی مورتی ایتالیایی که فیلم «اتاق پسر» او در سال ۲۰۰۱ در کن درخشید و نخل طلا را برد، امسال هم با فیلم جدیدش به نام «خورشید آینده» (Il Sol Dellavainiro) سوای کسب این جایزه مهم را در سر دارد.

● تاد هینز، سینماگر ۶۲ ساله آمریکایی که در میان فیلم‌های دراماتیک و اجتماعی موفقش «دور از بهشت» محصول ۲۰۰۲ و «گارتل» (۲۰۱۵) هم دیده می‌شوند، امسال «مه-دسامبر» (از ماه مه تا دسامبر) را در کن شرکت داده است.

● کن لوچ کارگردان ۸۷ ساله بریتانیایی در دوازدهمین مرتبه حضورش در بخش مسابقه کن با فیلم تازه «درخت پیر چنار» به هنرنمایی پرداخته است. او به قدری در کن حاضر و یک شرکت‌کننده تقریباً دائمی بوده که خیلی‌ها می‌گویند اگر یک سال غایب باشد، کن بدون او «کن» نیست.

● هیروکازو کورئیدا فیلمساز ۶۱ ساله ژاپنی که در ۳۰ سال اخیر به یکی از سینماگران پیشروی کشورش تبدیل شده است، با فیلم «هیولا» که کاری ساخته‌ای- اجتماعی و در عین حال تخیلی است، در کن «۲۰۲۳» حضور دارد. او البته در سال ۲۰۱۸ با فیلم «سارقان مغازه»، نخل طلا را برد.

● ویم وندرس آلمانی و بسیار مشهور که تقریباً ۴۰ سال پیش (سال ۱۹۸۴) نخل طلای کن را با فیلم «پاریس-تگزاس» به دست داد، سینماگر تازه‌ترین مردان دنیا در روشتنفرمایانه در اروپا تبدیل شد، با فیلم جدید «روزهای کامل» در کن امسال هم حضور یافته است. با این اوصاف باید تا روز ۷ خرداد که جوایز کن امسال توزیع می‌شود صبر پیشه کرد تا مشخص شود کدام فیلم نخل طلای امسال و سایر جوایز فستیوال را تصاحب می‌کند.

با عضویت کتابفروشی‌ها در سامانه‌ای همچون «سامانه خرید از کتابفروشی» هم برای مردم فرصت دسترسی به یک کتابفروشی به وسعت تمام کشورمان فراهم می‌شود و هم این که کتابفروشان قادر به برقراری ارتباط با مخاطبانی از کل ایران خواهند شد

عکس: ابوالفضل نسایی/ایران

کن لوچ کارگردان ۸۷ ساله بریتانیایی در دوازدهمین مرتبه حضورش در بخش مسابقه کن با فیلم تازه «درخت پیر چنار» به هنرنمایی پرداخته است. او به قدری در کن حاضر و یک شرکت‌کننده تقریباً دائمی بوده که خیلی‌ها می‌گویند اگر یک سال غایب باشد، کن بدون او «کن» نیست.

ارسالی‌اش به کن امسال «برگ‌های ریخته شده» نام دارد. نانی مورتی ایتالیایی که فیلم «اتاق پسر» او در سال ۲۰۰۱ در کن درخشید و نخل طلا را برد، امسال هم با فیلم جدیدش به نام «خورشید آینده» (Il Sol Dellavainiro) سوای کسب این جایزه مهم را در سر دارد. تاد هینز، سینماگر ۶۲ ساله آمریکایی که در میان فیلم‌های دراماتیک و اجتماعی موفقش «دور از بهشت» محصول ۲۰۰۲ و «گارتل» (۲۰۱۵) هم دیده می‌شوند، امسال «مه-دسامبر» (از ماه مه تا دسامبر) را در کن شرکت داده است. کن لوچ کارگردان ۸۷ ساله بریتانیایی در دوازدهمین مرتبه حضورش در بخش مسابقه کن با فیلم تازه «درخت پیر چنار» به هنرنمایی پرداخته است. او به قدری در کن حاضر و یک شرکت‌کننده تقریباً دائمی بوده که خیلی‌ها می‌گویند اگر یک سال غایب باشد، کن بدون او «کن» نیست. هیروکازو کورئیدا فیلمساز ۶۱ ساله ژاپنی که در ۳۰ سال اخیر به یکی از سینماگران پیشروی کشورش تبدیل شده است، با فیلم «هیولا» که کاری ساخته‌ای- اجتماعی و در عین حال تخیلی است، در کن «۲۰۲۳» حضور دارد. او البته در سال ۲۰۱۸ با فیلم «سارقان مغازه»، نخل طلا را برد. ویم وندرس آلمانی و بسیار مشهور که تقریباً ۴۰ سال پیش (سال ۱۹۸۴) نخل طلای کن را با فیلم «پاریس-تگزاس» به دست داد، سینماگر تازه‌ترین مردان دنیا در روشتنفرمایانه در اروپا تبدیل شد، با فیلم جدید «روزهای کامل» در کن امسال هم حضور یافته است. با این اوصاف باید تا روز ۷ خرداد که جوایز کن امسال توزیع می‌شود صبر پیشه کرد تا مشخص شود کدام فیلم نخل طلای امسال و سایر جوایز فستیوال را تصاحب می‌کند.

عکس: ابوالفضل نسایی/ایران

چرا لازم است صنعت فیلم را به عنوان بستری برای توسعه بازنمایی فرهنگ‌های بومی کشور جدی بگیریم؟

«نون‌خ»، بازنمایی صمیمانه از اقوام بدون شعارزدگی و شکاف افکنی

فرهنگی

ساناز بصیر

کارشناس رسانه

دیگر، این سریال (مانند موارد مشابه دیگر) اثری است که در حد توان فرهنگ جذاب و شیرین مردمان کرد را هر روزه در نگاه و ذهن مخاطبان خود بازمی‌نماید و از این طریق به بازنمایی بومی و هویتی را به طرفتی یادآوری می‌کند.

تیتراژ ابتدایی سریال، شامل یک موسیقی محلی کردی شاد همراه با سازهای کلاژ شده از مناظر طبیعی، محل زندگی و خانه‌های مردم و زندگی روزمره آن‌ها است. تیتراژی که خود شاید مستند کوتاه از کلیت فرهنگی مردمان کرد باشد. از آنجایی که مخاطب سریال همه ایرانیان هستند، برای درک بی‌رحمت دیالوگ‌ها، نه از زبان، بلکه از لهجه کردی استفاده شده است. یعنی در این سریال، افراد بومی کرد با زبان فارسی صحبت می‌کنند اما با لهجه کردی و گاهی هم به ندرت از کلمات یا اصطلاحات کردی استفاده می‌شود که کمی بیشتر به فضای واقع نزدیک‌تر شود.

بازتاب تنوع اقلیمی و محیط زیست با لحنی بی‌ربا و بی‌ادعا

محیط زیست و مکان زندگی اهالی، محلی است طبیعی با همه ضعف‌هایی که یک روستا دارد، مثل جاده و برخی امکانات رفاهی عمومی. در این فضا است که پوشش محلی و لباس‌های تیره و اغلب رنگارنگ اهالی معنای واقعی و حس دردناک خود را ایجاد کرده و منتقل می‌کند. همه این خصوصیات در سریال «نون‌خ» دست به دست هم داده تا فضایی بی‌ربا و صمیمانه شکل بگیرد؛ اثری بی‌ادعا و محترم که روایت مردمانش را بی‌برده و بی‌تحریف برای مخاطبش روایت می‌کند. این تأثیر صمیمانه به نحوی است که در نهایت منجر به آن می‌شود تا مخاطب سریال نه بیننده که به فردی از افراد حاضر در آن مکان تبدیل می‌شود و ناخودآگاه خود را جزئی از آن می‌بیند.

فرهنگ و لباس و لهجه کردی با چاشنی صمیمی طنز

سریال «نون‌خ» هر چند که به طور کل اثری است طنز که اغلب طعنه به مسائل اجتماعی (بومی) می‌زند، توانماند و به این دلیل که در فضای کردستان و با آن تم ساختن شده، تا حدی نمایانده ساختارها، مناسبات، روابط و مواردی از قبیل لباس، زبان و لهجه، ادبیات عام و موسیقی مردم‌نوا کرد است. به سخن

در سال‌های اخیر در تولیدات سینما و تلویزیون توجه بیشتری به مسائل قومیت‌ها، فرهنگ بومی مناطق و فرهنگ عامیانه شده است. از فیلم‌هایی همچون «شعله‌وو» و «شبی که ماه کامل شد» در سینما گرفته تا سریال‌های تلویزیونی مانند «پایتخت» و «نوروز رنگی». در این میان سریال تلویزیونی «نون‌خ» که تا کنون چهار فصل از آن تولید و پخش شده، توانسته جایگاه خوبی را در میان مردم به دست آورد و لحظات شادی را خلق کند.

این سریال علاوه بر ماهیت صمیمانه عامه و نمایش طنزآمیز مسائل، در واقع دریچه‌ای است برای دیدن نزدیک شدن به مردم و شاید لمس کردن فرهنگ و مردمان کرد.

تقسیم هویت ملی در ید رسانه‌های جمعی

رسانه تصویری و به خصوص سینمای ملی فضای بسیار مناسبی است برای این گونه توجه به ارزش‌های ملی، فرهنگی و هویتی. این رسانه به دلیل عام بودن، مردم‌دستی بودن و سهولت الوصول بودن بیش از هر رسانه دیگری می‌تواند مبلغ یک محتوا باشد؛ و چه خوب است اگر آن محتوا معرفی باشد در جهت بازنمایی و شناساندن مطالبی مفید در عین لذت بخش بودن. در میان محتوای پراکنده و اغلب زبان‌آور و بی‌ارزش‌های مهم «هویت» است. در زمانه‌ای که هر روز ارزش‌های واقعی کم‌تر می‌شود و بی‌ارزشی‌های جلوه‌گری می‌کنند، بسیار اهمیت دارد که از طرفی که می‌توان فرهنگ‌سازی کرد و قدیمی در جهت بازنمایی هویت ملی برداشت.

رسانه‌های جمعی منبع اولیه‌ای برای معانی مفاهیم و تفسیر بسیاری از موضوعات مرتبط با هویت ملی هستند. به عبارت دیگر رسانه‌ها می‌توانند درک‌های معین هویت ملی را تسهیل کنند از طریق کنترل حدود مباحث روزانه، تدارک چهارچوب‌های تفسیری، سانسور نگرش‌های مخالف، استفاده از تصاویر و خوانش‌های کلیشه‌ای، انکار دسترسی و فرست به گروه‌های به حاشیه رانده شده و ساختن و تولید خوانش‌های گزینشی از واقعیت، با این اعمال رسانه‌ها چرخه درک جامع را محدود می‌کنند. این عمل، شاید نتیجه تلاش تعمدی و آگاهانه نباشد بلکه صرفاً نتیجه عادت و شیوه‌های روزمره تفسیر واقعیت باشد.

اقدام راهبردی در جهت تحکیم وحدت و همبستگی ملی

متأسفانه غالب آنچه در سینمای ما از کرده و مناطق کردنشین به تصویر کشیده شده است، تصاویر و روایت‌هایی آلوده